

Reviderad biblioteksplan för Haninge kommun 2022–2023

Dokumenttyp	Dokumentnamn	Beslutat datum	Gäller från datum
Styrdokument	Reviderad biblioteksplan för Haninge kommun 2022–2023	2022-06-13	2022-01-01
Beslutat av	Ansvarig förvaltning och avdelning	Diarienummer	
Kommunfullmäktige	Kultur- och fritidsförvaltningen, Utveckling och stöd	KDN 2021/93	
Amnesord	Ersätter tidigare beslut		
Biblioteksplan, bibliotekslag, nämnd, folkbibliotek, skolbibliotek, digital strategi och digital delaktighet.	KOFN 2015/165, KS 2016/601		
Dokumentinformation			
Biblioteksplanen är ett strategiskt dokument för långsiktig utveckling av Haninge kommuns biblioteksverksamhet och avser perioden 2022–2023. Den reviderade planen ersätter kommunens tidigare biblioteksplan från 2017–2021.			

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte.....	4
Bibliotekens uppdrag	4
Biblioteksplanens koppling till övriga styrdokument	5
Bibliotekens prioriterade målgrupper	6
Förutsättningar i Haninge.....	6
Digital delaktighet blir viktigare.....	7
Folkbibliotek – läsfrämjande på lika villkor för alla	8
Skolbibliotek – stöder elevers läsande och lärande.....	9
Prioriterade områden under planperioden.....	10
Genomförande.....	13
Uppföljning	13
Källförteckning	14

Bakgrund och syfte

Denna biblioteksplan är ett strategiskt dokument för långsiktig utveckling av Haninge kommuns biblioteksverksamhet i enlighet med bibliotekslagen (SFS 2013:801) § 17.

Planen beskriver vad vi vill med vår biblioteksverksamhet – folkbibliotek och skolbibliotek – och hur vi förverkligar bibliotekslagen utifrån kommunens förutsättningar och prioriteringar.

I nuvarande biblioteksplan 2017–2021 fastställdes att den ska revideras senast 2021. Kultur- och demokratinämnden ansvarar för arbetet. Inför revideringen har kultur- och fritidsförvaltningen undersökt nuvarande plans användbarhet, funktion och resultat samt vilka behov kommunen har framöver för biblioteksverksamheten.

Kultur- och fritidsförvaltningen har i dialog med utbildningsförvaltningen och it- och utvecklingsenheten på kommunstyrelseförvaltningen identifierat områden där vi behöver tydliggöra uppdrag och ansvar under den kommande tvåårsperioden. Dessutom behöver vi formulera hur kommunen kan stärka och utveckla kommuninvånarnas möjligheter till läsande, livslångt lärande, medie- och informationskunnighet och delaktighet i samhället.

Därför ska berörda verksamheter under planperioden 2022–2023 genomföra ett förarbete som möjliggör en struktur för intern samverkan. På så sätt kan vi skapa förutsättningar för en ny och långsiktig biblioteksplan för Haninge kommun från år 2024.

Syftet med den nya planen är att – genom stärkt demokrati, ökad delaktighet för alla, bildning och kultur, läsning och litteratur, digital transformation samt medie- och informationskunnighet – stödja Haningebornas möjligheter till ett livslångt lärande.

Bibliotekens uppdrag

Enligt bibliotekslagen ska biblioteken verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning.

Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur samt verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

Skollagens 2 kap. 36 § slår fast att elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek.

Enligt läroplanen ska eleverna ha tillgång till lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg, och skolbibliotekets verksamhet ska användas som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

Biblioteksplanens koppling till övriga styrdokument

Biblioteksplanen ska utgå från kommunens vision och mål samt andra relevanta styrdokument.

Kommunens politiskt beslutade vision i **Mål och budget 2022–2023** ger en långsiktig målbild av hur det ska vara att bo i och besöka Haninge:

”Haninge ska vara en attraktiv och inkluderande kommun som drivs av viljan att alltid bli bättre. Här ska personer med olika bakgrund och ambitioner ges möjlighet att utvecklas och förverkliga sina drömmar.”

Biblioteksplanen kopplar framför allt till två av kommunfullmäktiges mål. Mål 4 – ”Haninge ska erbjuda en innovativ skola med höga förväntningar som skapar konkurrensfördelar i livet” – och mål 5 – ”I Haninge ska ett attraktivt kultur- och fritidsutbud finnas”. I mål 4 betonas vikten av att fler av Haninges elever är behöriga till gymnasieskolan och klarar gymnasieexamen. I mål 5 betonas vikten av barns rätt till kultur och av att värna och utveckla demokratin för att skapa trygghet och sammanhållning.

Det kulturpolitiska programmet understryker betydelsen av kunskap och lärande i mål 5: ”Kulturens roll i ett kunskapsintensivt samhälle ska stärkas”. För att åstadkomma detta ska kommunen genomföra kulturaktiviteter för att främja bildning, medie- och informationskunnighet och demokratisk delaktighet. Kommunen ska även ge stöd till och samarbeta med civilsamhället och kulturinstitutioner där kultur, bildning, demokrati och livslångt lärande är i fokus.

Fler mål från det kulturpolitiska programmet är vägledande för biblioteksplanen: mål 1 – ”Fler möjligheter för människor att mötas spontant och arrangerat ska skapas”, mål 4 – ”Haninges kulturliv ska präglas av hög delaktighet och mångfald” samt mål 6 – ”Alla barn och unga ska ha rätt att uppleva och utöva konst och kultur”.

Dessutom har kulturförvaltningen i Region Stockholm tagit fram en **Regional biblioteksplan 2020–2030** med tre fokusområden under planperioden: läsande och bildning, lärande organisationer samt förstärkt infrastruktur. Dessa tre fokusområden syftar till att stärka utvecklingen av länets folkbibliotek genom att möjliggöra bredare samverkan och ett effektivare, gemensamt resursutnyttjande.

Vägledande i utvecklingen av kommunens digitala verksamhet är det kommunövergripande styrdokumentet **Digital strategi 2020+** samt förvaltningsspecifika digitala strategier, bland annat **Digital strategi för kultur- och fritidsförvaltningen 2022–2024**. Nyckelorden i det strategiska arbetet är digital delaktighet och adekvat kompetens, samordning och hållbarhet.

Biblioteksplanen berörs också av **Barnkonventionen**, som numera är svensk lag. Artiklarna 12, 13, 17, 28, 29 och 31 har särskild bäring på biblioteksverksamheten.

Slutligen bör även några av **Folkhälsopolitikens målområden** omnämnas då de återspeglar faktorer som påverkar individens hälsotillstånd. Det handlar bland annat om möjligheter till utbildning samt inflytande och delaktighet i samhället, vilket är centralt i biblioteksuppdraget.

Bibliotekens prioriterade målgrupper

Enligt bibliotekslagen ska biblioteksverksamheten vara tillgänglig för alla, men ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska. Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och unga.

Förutsättningar i Haninge

Ökande befolkning och nya bostadsområden

Haninge fortsätter sin utvecklingsresa från förort till stad, som en av åtta regionala stadskärnor i Stockholmsregionen. Vi växer snabbt – från dagens 94 000 invånare till 114 000 år 2030. Flera omfattande satsningar pågår i kommunen, bland annat förnyelse av Handens centrum, byggande av nya stadsdelen Vega samt byggnationer i Jordbro, Krigslida och Tungelsta. Detta ställer krav på kommunens viktiga samhällsuppdrag med välfärdsfrågor och att skapa hållbara och trygga livsmiljöer.

Det är främst barn 0–18 år, åldrarna 33–44 år samt 80+ som förväntas öka. Åldersgruppen 71–78 beräknas däremot minska till år 2030, enligt Haninge kommuns befolkningsprognos.

Låg medelålder

Haninge har en låg medelålder på 38,2 år. Nästan en fjärdedel av kommunens invånare är 0–18 år vilket gör oss till kommunen med den sjunde lägsta medelåldern i landet. Under de kommande tio åren väntas dessutom åldersgruppen 0–18 år öka med 18 procent, från 23 821 till 29 263, och det är i framför allt i stadsdelarna Handen och Vega som åldersgruppen ökar mest. Ökad befolkning och byggande av nya bostadsområden påverkar biblioteken eftersom det resulterar i ett ökat besöksunderlag och ökat behov av biblioteksverksamhet. Detta gäller såväl folkbibliotek som skolbibliotek.

Ökad utbildningsnivå – men lägre än genomsnittet i landet

Utbildningsnivån har ökat under 20 års tid, både i Haninge och i hela riket, enligt Haninge i siffror 2021. Andelen invånare i åldern 25–64 år med gymnasial utbildning är 48 procent (50 procent av männen och 46 procent av kvinnorna). I riket är siffran 42 procent.

Ser vi till invånare med eftergymnasial utbildning i samma åldersintervall är andelen 34 procent (28 procent av männen och 39 procent av kvinnorna). I riket är siffran 44 procent.

Hela 88,5 procent av eleverna som avslutat årskurs 9 läsåret 2020/2021 i Haninge var behöriga att söka till gymnasiet, att jämföra med 85,6 procent i riket i stort. År 2021 var det 72 procent av eleverna som genomförde gymnasieskolan med examen inom tre år. I riket var siffran 79,5 procent. Andelen elever som tar gymnasieexamen i Haninge är högre på de yrkesinriktade programmen och något lägre på de studieförberedande programmen.

Vid en närmare granskning av 2021 års betygsstatistik för årskurs 9 i Haninge kan man konstatera att 95 procent har godkänt betyg i svenska. Andelen som har godkänt i svenska som andraspråk är dock betydligt lägre – endast 63 procent. Att inte få godkänt betyg får stora konsekvenser för

dessa elever eftersom de därmed inte är behöriga att söka till gymnasiet. Skolbiblioteken har en viktig roll att ge stöd till dessa elever.

Digital delaktighet blir viktigare

Ökad digitalisering och ökade krav på digital kompetens

I takt med att Sverige digitaliseras blir digital kompetens en av de grundläggande kompetenserna som alla individer behöver för att kunna delta på lika villkor. Digital kompetens innebär att vara förtrogen med digitala verktyg och tjänster samt ha förmågan att följa med och delta i den digitala utvecklingen utifrån egna förutsättningar.

År 2017 tog regeringen fram en digital strategi med visionen ett hållbart digitaliserat Sverige. Det övergripande målet är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Ett av delmålen i regeringens digitaliseringsstrategi är att alla människor, oavsett kön och ålder, social bakgrund och funktionsförmåga, ska erbjudas förutsättningar att ta del av digital information och tjänster från det offentliga och delta på ett likvärdigt sätt i samhället.

Kommunen behöver stödja invånarnas möjligheter till digital delaktighet

I Haninge blir den kommunala servicen allt mer digital och flera digitala tjänster tillkommer löpande. Det ställer krav på oss i Haninge att verka för digital utveckling inom kommunen men även att stödja invånarnas möjligheter till digital delaktighet.

Förmågan att inhämta och värdera kunskap via digitala medier är också en förutsättning för individens delaktighet i demokratin. Därför är medie- och informationskunnighet en allt viktigare kompetens för alla samhällsmedborgare oavsett ålder.

Dessvärre finns stora skillnader i internetanvändning grupper emellan. Personer med funktionsnedsättning, lägre utbildningsnivå, lägre hushållsinkomst och äldre använder internet i lägre grad än andra grupper, enligt Svenskarna och internet 2021. Omkring en fjärdedel av alla personer 75-85 år i Sverige använder inte internet överhuvudtaget.

Syftet med Haninge kommuns digitala strategi – Digital strategi 2020+ – är att skapa förutsättningar för att förbereda barn och unga för framtida arbete, studier och livet som medborgare i ett alltmer digitaliserat samhälle. Målet är att kommunens tjänster och processer ska vara framtagna utifrån kännedom om medborgarnas behov, enligt målbild 3 i vår digitala strategi.

Folkbibliotek – läsfrämjande på lika villkor för alla

Litteraturförmedling och läsfrämjande för alla

Folkbiblioteken är offentliga rum som är öppna på lika villkor för alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Litteraturförmedling och läsfrämjande står i centrum och skapar möjlighet till personlig utveckling och välbefinnande men är också ett stöd för olika former av bildning och utbildning.

Behovet av kritiskt granskande och aktiv källkritik har aldrig varit så stort som nu. Biblioteken behöver utveckla och anpassa sin verksamhet för att möta användarnas behov genom att stärka medie- och informationskunnighet (MIK) och bidra till att öka digital delaktighet hos invånarna.

Dessutom är folkbiblioteken en viktig aktör för informationsförsörjning till olika delar av samhället. De har också stor betydelse för integration och delaktighet och för nyanlända att etablera sig i samhället.

För barn och unga – på fritiden och i förskolan

Folkbibliotekens läsfrämjande uppdrag för barn och unga är inriktat på deras fritid. Men folkbiblioteken är också förskolornas bibliotek och ska tillgodose deras behov av litteratur och läsfrämjande aktiviteter, samt fungera som stöd i deras läs- och språkstimulerande arbete.

Samverkan och organiserat samarbete mellan folkbibliotek och skola syftar till att stödja den enskilda elevens kunskapsprocess och läsutveckling där folkbiblioteken är ett komplement till skolbiblioteken med inriktning på barns och ungas fria läsning efter skoldagen.

Fasta folkbibliotek, bokbuss och bokbåt

I Haninge finns folkbibliotek i Handen, Jordbro och Västerhaninge, ett integrerat folk- och skolbibliotek i Brandbergen, en bokbuss och ett mindre bibliotek på Ornö. Ytterligare ett integrerat folk- och skolbibliotek är under planering och ska stå klart i Vega år 2023.

Bokbussen kompletterar övriga bibliotek och besöker platser utan fast bibliotek. I samverkan med några skärgårdskommuner i regionen trafikerar en bokbåt öarna i Haninge två gånger per år och angör sex bryggor. Verksamheterna når på så sätt de invånare som har längst till ett bibliotek.

Samverkar med många aktörer

Biblioteken i Haninge samverkar löpande med en rad olika aktörer, till exempel det lokala föreningslivet och näringslivet, studieförbund, förskolor och skolor samt kommunens förvaltningar. Andra samverkanspartners är Svenska kyrkan, barnvårdscentral och familjecentral, Röda korset, Mattecentrum, Advokatsamfundet, Regionbibliotek Stockholm och Kungliga biblioteket. Därutöver pågår flera samarbeten kontinuerligt inom kultur- och fritidsförvaltningens organisation.

Skolbibliotek – stöder elevers läsande och lärande

Främjar läsning och medie- och informationskunnighet

Skolbiblioteken har den viktiga uppgiften att främja läsande, vilket är en avgörande del i att stödja eleverna att klara sina studier i alla ämnen.

Skolbiblioteken ska också bidra till att främja elevernas medie- och informationskunnighet. Förmågan att hitta, analysera, kritiskt värdera och skapa information i olika medier och sammanhang är central. Läsförståelse och medie- och informationskunnighet bidrar väsentligt till elevers möjligheter att fungera som samhällsmedborgare och delta i det demokratiska samtalet. Det bidrar också till kunskapsutvecklingen i skolans alla ämnen. Därför behövs kvalitativa och välutrustade skolbibliotek för ungas lärande och måluppfyllelse.

Skolbibliotekens ansvar och roll behöver förtydligas

Skolbibliotekens verksamhet varierar stort – från att vara en bemannad och integrerad del i skolans övriga läs- och skrivverksamhet till att vara obemannad eller med uppdelat ansvar för att hålla ordning på böcker och utlåning i en öppen del av skolan.

En genomgång av samtliga verksamhetsplaner i utbildningsförvaltningen visar behovet av att lyfta fram och tydliggöra skolbibliotekens roll i skolan för att stärka lärandet och främja läsandet, såväl i digital som i tryckt text. Den specifika kompetens som skolbibliotekarier bidrar med behöver också synliggöras.

Utredningen om stärkta skolbibliotek föreslår bland annat att skollagen ska tydliggöra att skolbiblioteken har som syfte att främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet (delbetänkande Skolbibliotek för bildning och utbildning).

Elever som behöver mer stöd bör prioriteras

Samtliga elever i Haninge kommun behöver läsfrämjande insatser och välfungerande skolbibliotek, men det finns elever som har behov av mer stöd och därför bör prioriteras. Det framgår också av grundskolans verksamhetsplan. Vi behöver utveckla särskilda riktade insatser för att ge bättre stöd kring flerspråkiga elevers läs- och skrivutveckling i syfte att öka måluppfyllelsen – att fler ska nå godkänt betyg och bli behöriga att söka till gymnasiet.

En viktig komponent i detta är att säkerställa att skolbiblioteken är ändamålsenligt utrustade och att skolbibliotekens personal arbetar utifrån dessa elevers behov. För att möjliggöra detta krävs att skolbiblioteket är en del i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Samverkan ger goda möjligheter för att öka läsande och läsförståelse

Genom att starta ett biblioteks nätverk för skolorna och samverka med övriga förvaltningar samt folkbibliotek och skolverksamheter ser vi goda möjligheter att arbeta med läsfrämjande insatser som ökar läsandet och läsförståelse hos samtliga elever i Haninge kommun.

De didaktiska perspektiven är viktiga

Ett viktigt utvecklingsområde för läsfrämjande insatser i kommunen är också de didaktiska perspektiven. Vi ska ta fram förslag utifrån forskning och beprövad erfarenhet på hur pedagoger och övrig personal ska arbeta med läsfrämjande insatser med eleverna, både inom och utanför undervisningssituationen.

Digitaliseringsstrategen är en viktig samarbetspartner i denna process, och även för skolbiblioteken att säkerställa att multimodala verktyg (verktyg för att förstärka text med exempelvis bilder och ljud) finns tillgängliga i samtliga skolbibliotek. Det ska finnas en likvärdighet mellan alla verksamheter.

Prioriterade områden under planperioden

I enlighet med bibliotekslagen 14 § ska biblioteken och bibliotekshuvudmän samverka i syfte att ge medborgarna tillgång till biblioteksverksamheten. Samverkan bör lämpligen regleras i avtal och tydliga överenskommelser för att bli långsiktigt hållbar.

Under planperioden ska arbetet i de prioriterade områdena bidra till att skapa nya och bättre förutsättningar för en tydligare folk- och skolbiblioteksverksamhet i kommunen med ett starkt internt it-stöd där lärande, bildning, medie- och informationskunnighet och delaktighet i samhället står i centrum.

Arbetet i de prioriterade områdena ska bygga långsiktig samverkan mellan de aktörer som är avgörande för att ta fram en mer strategisk biblioteksplan 2024. Under respektive område beskriver vi vad vi ska göra, vad vi ska uppnå och vem som är ansvarig.

Under de följande två åren lägger vi fokus på samtal och samsyn. Dialogen ska vara konstruktiv med respekt för parternas olika roller och uppdrag.

Prioriterat område 1: Skolbibliotek för lärande

Skolbiblioteken är en nyckelfaktor för läsande och medie- och informationskunnighet. Att grund- och gymnasieskolor – kommunala som fristående – har skolbibliotek för den dagliga undervisningen är avgörande för att eleverna ska klara sina studier. Skolbiblioteken är också en förutsättning för att folkbiblioteken ska kunna prioritera sina uppdrag. Båda verksamheterna ska bidra till helheten och är en angelägenhet för hela Haninge kommun.

Folkbiblioteken ska enligt lagens intentioner främja barns och ungas fritidsläsning och behöver öka dessa insatser. Skolbiblioteken behöver utveckla och stärka skolbiblioteksfunktioner som stöd för elevers lärande, läsande samt medie- och informationskunnighet i den dagliga pedagogiska verksamheten så att eleverna kan tillgodogöra sig undervisningen i skolan.

Under 2019 genomfördes en kartläggning och en utredning i Haninge kommun som båda gäller skolbiblioteken. Kartläggningen Skolbibliotekens förmåga till läsfrämjande insatser visar att det är stor variation mellan hur elever får tillgång till skolbibliotek.

Det är utbildningsförvaltningen som ansvarar för skolbiblioteken, medan kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för folkbiblioteken, men skol- och folkbiblioteken behöver samverka på många sätt.

Utredningen Förslag och genomförande av läsfrämjande insatser i samverkan med folkbiblioteken för att öka läsförståelsen hos barn och elever i för- och grundskolan är en gedigen genomgång av det läsfrämjande arbete som bedrevs 2019 vid skolor och bibliotek i Haninge kommun samt aktörernas olika roller och uppdrag. För att fullfölja utredningens förslag behöver vi se över ansvarsfördelningen och ta fram en plan för genomförande.

Under de närmsta två åren är dialog och överenskommelser mellan skol- och folkbiblioteken i Haninge kommun en grundförutsättning för att skapa en struktur för långsiktigt arbete till gagn för alla invånare i kommunen.

Insatser under planperioden

- Vi ska aktualitetspröva kartläggningen Skolbibliotekens förmåga till läsfrämjande insatser och utredningen Förslag och genomförande av läsfrämjande insatser i samverkan med Haninges bibliotek för att öka läsförståelsen hos barn och elever i för- och grundskolan. Ansvar: Utbildningsförvaltningen.
- Vi ska fortsätta arbetet med läsfrämjande insatser för barn och unga i samverkan med folkbiblioteken utifrån ovanstående aktualitetsprövad kartläggning. Ansvar: Utbildningsförvaltningen.
- Vi ska tydliggöra respektive parts uppdrag, roll och ansvar samt var samverkansytor finns och behöver skapas. Där behov finns ska vi göra formella överenskommelser mellan parterna som bidrar till tydligare ansvarsfördelning. Ansvar: Kultur- och fritidsförvaltningen och utbildningsförvaltningen.

Prioriterat område 2: Stärka invånarnas digitala delaktighet

Att stärka invånarnas digitala delaktighet är en bred kommunal angelägenhet och behöver fördelas mellan fler aktörer i kommunen. Följaktligen behövs samverkan mellan förvaltningarna och en gemensam planering med kommunens it-organisation så att kommunens digitala tjänster utvecklas och leder till ökad tillgänglighet.

Folkbiblioteken ska stödja invånarnas digitala delaktighet. Skolbibliotekens uppgift är att bidra till elevernas lärande och digitala kompetens. Kommunens digitala strategi understryker uppdraget att öka den digitala kompetensen hos kommunens medarbetare och den digitala delaktigheten hos invånarna. Det innebär att medie- och informationskunnighet får större fokus än tidigare.

Insatser under planperioden

- Vi ska i samarbete med kommunens it-organisation undersöka vilken it-struktur folk- respektive skolbiblioteken behöver för att uppfylla såväl kommunens it-strategi som bibliotekslagen. Ansvar: Kultur- och fritidsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen.

- Vi ska tydliggöra respektive parts uppdrag, roll och ansvar samt var samverkansytor finns och behöver skapas. Där behov finns ska vi göra formella överenskommelser mellan parterna som bidrar till tydligare ansvarsfördelning.
Ansvar: Kultur- och fritidsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen.

Prioriterat område 3: Möjligheternas bibliotek – en mötesplats i lokalsamhället

En föränderlig omvärld ökar kraven på bibliotekens verksamhet. Därför behöver vi ta fram en gemensam ram för vad folkbiblioteken i Haninge ska vara och hur verksamheten ska utformas i framtiden, utifrån såväl bibliotekslagen som bibliotekens funktion i lokalsamhället.

Arbetet innebär bland annat att förtydliga kärnan i folkbibliotekets uppdrag och vad bibliotekets uppdrag är för de prioriterade målgrupperna.

Folkbibliotekets roll inom samhällsuppdraget behöver också definieras. I dag spelar biblioteket en viktig roll som mötesplats och nod för lärande och utbildning, bildning och kulturell verksamhet i lokalsamhället. Här behövs tydligare processer där biblioteket medverkar och har en aktiv roll i stadsutvecklingen när Haninge växer. Till exempel ska biblioteken medverka i ett tidigt skede vid planering och utformning av såväl nya som befintliga stadsdelar för att säkerställa biblioteksverksamhet.

Med rätt förutsättningar kan biblioteksverksamheten spela en central roll för att möta invånarnas behov av läsning, kunskap, kultur och delaktighet – genom hela livet.

En väl utformad verksamhet med tydligt uppdrag och samverkan med aktörer inom och utanför kommunen kommer att bidra till ökad livskvalitet och delaktighet för invånarna och skapar förutsättningar för ökad sysselsättning i samhället.

Insatser under planperioden

- Tydliggöra uppdraget för folkbiblioteken i Haninge med utgångspunkt från bibliotekslagen och bibliotekets roll inom samhällsuppdraget samt ta fram en verksamhetsidé.
Ansvar: Kultur- och fritidsförvaltningen.

Genomförande

För att genomföra planen ska ansvariga för kultur- och fritidsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kommunens it-organisation bemanna arbetsgrupper med tjänstepersoner med mandat och adekvat kompetens inom de aktuella områdena. Insatser och arbetsmetoder konkretiseras i respektive förvaltningsplaner samt i en gemensam handlingsplan.

Uppföljning

Kultur- och demokratinämnden ansvarar för uppföljning av biblioteksplanen. Kultur- och fritidsförvaltningen rapporterar till nämnden i delårsrapporter och årsredovisningar. Kultur- och fritidsförvaltningen hämtar in uppgifter från medverkande förvaltningar kring vad de har genomfört under perioden. I övrigt följs biblioteksplanen upp av berörda nämnder och förvaltningar på sedvanligt vis. Inför kommande planperiod 2024 tas en ny plan fram. Inriktningen för den nya planen utgår från resultatet av arbetet med de prioriterade områdena.

Källförteckning

- [Barnkonventionen](#). SFS 2018:1197
- [Bibliotekslagen](#). SFS 2013:801
- [Digitalt först med användaren i fokus 2018-2020](#). Kungliga biblioteket.
- [Diskrimineringsgrunder](#). Diskrimineringsombudsmannen. November 2021.
- [För ett hållbart digitaliserat Sverige - en digitaliseringsstrategi](#). Regeringskansliet.
Diarienummer: N2017/03643/D.
- [Förslag och genomförande av läsfrämjande insatser i samverkan med folkbiblioteken för att öka läsförståelsen hos barn och elever i för- och grundskolan](#). Haninge kommun.
Diarienummer: GFN 2019/11 GVN 2019/6.
- [Haninge i siffror 2021](#). Haninge kommun.
- [Haninge kommuns befolkningsprognos 2021–2030](#). Haninge kommun.
- [Kulturpolitiskt program för Haninge kommun 2015–2025](#). Haninge kommun.
- [Läroplan för grundskolan, förskoleklass och fritidshem](#), reviderad 2019. Skolverket.
- [Nationella folkhälsomål och målområden](#). Folkhälsomyndigheten.
- [Regional biblioteksplan för region Stockholm 2020–2023](#). Region Stockholm.
- [SCB](#). November 2020
- [Skolbibliotekens förmåga till läsfrämjande insatser](#). 2019. Haninge kommun.
- [Skolbibliotek för bildning och utbildning](#). SOU 2021:3. Regeringskansliet.
- [Skollagen](#). SFS 2010:800
- [Skolverket](#). November 2021
- [Svenskarna och internet 2021](#). Internetstiftelsen.